

B E S Z Á M O L Ó J E L E N T É S

Bárlangtani Intézet
* D - 1980 - 23.
* Könyvtára *

A D O R O G I "JÓZSEF ATTILA" MŰVELŐDÉSI KÖZPONT "KADIC OTTO" BARLANGKUTATÓ SZAKKÖRÉNEK 1980 évi tevékenységéről.

Az 1980 év folyamán kutató-feltáró munkánkat az előző évekkel megegyezően a Sátorköpusztai és a Strázsa-barlangok továbbtárása és mindenek előtt azok karbantartása képezte, továbbá a Pilisnyergi vi-nyelőbarlang továbbmélyítése voltak a feladataink.

a./ A kutatómunka váltakozóan egész évben folyamatosan általában szombati vasárnaponként folyt.

I./ A Sátorköpusztai barlangot csoportunk már a megalakulása óta 22 éve kutatja. Az 1979 évben beomlott és újranyitása során mintegy 6 m-újra lemélyített és kiácsolat aknában ezt a munkát tovább folytattuk. Ez az újranyitás a leomlott sáros agyag és közészorult aknaácsolati gerendák és deszkák miatt igen körülményes és nagy körültekintést igényelt munkát kívánt, ennek ellenére sikerült az akna régebbi aljáig lejutni, az újranyitás során nagyobb 2 x 1 m-es szelvény készült a régebbi 1 x 1 m-es helyett. A nagyobb aknaszelvény miatt annak megerősítését is el kellett végezni. A m-kint elhelyezett keretácsolatok közé 1-1 pótkeretácsolatot építettünk be. Az év végén már csak az akna talpán a mélybevezető járat felé van hátra a biztonságos újraácsolás, melyet az új évben kell befejezni azért, hogy újra folytathassuk a mélyítést a korábban feltárt mélybevezető járat folytatásában.

A Sátorköpusztai barlangban az év során 37 napon át 210 fővel 840 órát tevékenykedtünk és 7 alkalommal szervezeten különböző csoportok 83 fő látogatóját fogadtuk és vezettük végig a barlangban. Természetesen egész évben gondoskodtunk a járatok karbantartásáról, takarításáról. Ez az év sem múlt el anélkül, hogy erőszakos behatolás ne történt volna, a szellőző rácsnál hatoltak be az ideán is falbontással, melyet lényegesen erősebb falazattal zártunk el, emellett a barlangvasájának biztonsági zárát is több alkalommal tönkretették és okoztak ezzel többletmunkát.

I. A Strázsabarlang feltárás munkálatai szüneteltek ez évben, mivel a lezárt vasajtót hiába zártuk le és újra meg újra befalaztuk, minduntalan feltört. A törmelék kiszállítására szolgáló sinek felszedéseét sem sikerült pótolni, ezért csak a legszükségesebb karbantarási munkákat végeztük itt.

Itt végül is 4 fő 20 munkaórát teljesített.

III. A Pilisnyergi viznyelőbarlangban május hónaptól október hóig végeztünk feltáró és ezzel kapcsolatos munkákat. A munka megkezdése előtt folytatni kellett a nyelőből történő szállítás céljából korszerűbb megoldásokat igyekeztünk létesíteni, így a nyelő aknája feletti munkapozíciót elhasználódása miatt újjal cseréltük fel, a csigás szállítás kézi hajtású dobbal újítottuk meg, továbbá a mélyszint felé járólétrákat szereltünk be. Az előkészítés követően megkezdődhetett a mélyítés folytatása. A télvíz bizony elég sok üledékkel hordta be a járat alját. Ennek kitermelése és kiszállítása után megkezdtük az egyik oldalrepedés kitisztítását és sikerült kevés bontás után egy elég tekintélyes teremmé szélesedő járathoz jutni, majd folytatva ennek a járatnak a végén a bontást ez évben már tovább jutni nem sikerült, mert nagy mennyiségű törmelék zárja el a járatot. Szeptember végén az itteni munkálatok befejezése előtt még a téli olvadás nagy vízhozamára számítva kitisztítottuk a víz ülepitőket és vízvezető árkot, továbbá a kutatóház téli időre való fokozott lezárásáról gondoskodtunk.

Megemlítjük még, hogy augusztus hóban a kutatóházunkat is feltörték és onnan jelentős értékű felszerelési és használati tárgyat tulajdonítottak el. Emiatt több hétig nem folyt itt a munka. Időközben a dorogi rendőrség elfogta a tettest és a felszerelési és egyéb tárgyak nagyobb része is megkerült. Az év folyamán itt 128 fő 20 napon át 439 munkaórát teljesített és kiszállított 650 vödör törmelékkel a mintegy 36 m mélységből.

b./ Az év folyamán a dorogi kőbányában feltárult aragonitos barlangból az OKTH egyetértésével és irányításával a letört és leküvelésre kerülő aragonitos képződmények leletmentését végeztük el.

Célunkat, hogy állandó barlangi ásványokat bemutató állandó kiállítást

azzunk létre a dorogi "József Attila" Művelődési Központban, nem sikerült megvalósítani, ennek ellenére június hónapban mégis sikerült a tervezett kiállítást összehozni, de csak egy hónapi időtartamra. Viszont az 1981 évben a Dorogi Szénbányák 200 éves jubileumi ünnepeivel csatlakozva mi is hozzá kívánunk járulni és szakkörünk et és a gyűjtött barlangi ásványokat bemutató kiállítást készítjük el.

Klíma vizsgálatainkat ez évben is folytattuk, ennek eredménye teljesen megegyező volt az előző évvel, hőmérséklete átlagosan $14\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ot mutatott. A relatív páratartalom is közel állandó 98 %-os volt. A Pilisnyergi viznyelőbarlangban az állandóan csepegő víz mellett $6,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt az átlagos hőmérséklet.

c./ A barlangjainkat látogató szervezett csoportok részére ez évben is biztosítottuk a szakszerű bemutatást. Ennek során 7 alkalommal 83 fő látogatóval ismertettük meg a barlangjainkat. Február hónapban egy alkalommal és 14 fő vendéggel felkerestük a Tokodaltáró-i híres bányabeli barlangi hasadékot is.

d./ A csoportunk tagjaival ismeretszerző turákat vezettünk az évben a P és Gerecse több barlangjának megtekintésére.

f./ Ez évben a korábbi kapcsolataink más kutatócsoporttal csupán a Rima szombat-i szlovák egyetemi kutatókkal folytatódott, augusztus hónapban szervezett kutatótáboruk munkáiban 2 fő kutatónk is részt vett.

g./ Résztvettünk 8 fővel a társult rendezésében folyó tatabányai országos vándorgyűlésen.

h./ Az előző évekhez hasonlóan folytattuk az új tagjaink technikai felkészítését, különösen a bányászati ismereteket igénylő aknaácsolás technológiájának elsajátítása irányában.

Az évi munkánk a sok nehézség ellenére némileg sikeresnek mondhatjuk, különösen a pilisnyergi barlangnál alkalmazott technikai újítások, munkakörülmények javító megoldások fejlesztése terén, továbbá az itteni sikeres továbbjutás miatt. A Sátorköpusztai barlangban pedig a feltáró akna újrányításának sikeres elvégzése miatt.

A barlangjaink megvédése évről évre szinte megoldhatatlan feladatunk. Mégis sikerült eddig elhárítani a sok illetéktelen be-

ró kutatóinkra. Mégis sikerült eddig elhárítani a sok illetktelen behatolást okozta technikai akadályt, a falazatok bontását, a biztonsági zárok tönkretételét stb. Ezek a sorozatos kártevéssek sok bosszúságot okoznak, zavarják a munkáink tervszerűségét és nem utolsósorban elkedvetlenítik a lelkesen dolgozó kutatóinkat is.

Az 1981 évi munkát is hasonló feltételek mellett kezdjük, egyúttal reménykedve is, hiszen kitartó munkánknak előbb utóbb megjön az eredménye. Az új esztendő kezdetén köszönetet mondunk fenntartó szervünknek, a dorogi "József Attila Művelődési Központ vezetőségének.

Esztergom, 1981 január 25.-én.

/Benedek Endre

csoportvez.h.